

Quickscan flora en fauna
Keulseweg 8-10 te Pijnacker
(2002/219/JOW-13, versie 0)

ADVISEURS
IN BOUWEN,
MILIEU &
VEILIGHEID

Quickscan flora en fauna

in opdracht van

od205

T.a.v. mevrouw J. Gaasbeek Janzen

Schiehavenkade 158-160

3024 EZ ROTTERDAM

betreffende locatie

Keulseweg 8-10 te Pijnacker

Pijnacker (gemeente Pijnacker-Nootdorp)

documentkenmerk

2002/219/JOW-13

versie

0

vestiging

Nuenen

datum

22 oktober 2020

opgesteld door:

ing. L. Bouwmans

Projectleider ecologie

gecontroleerd door:

ing. J.H.J. van Bree

Projectleider ecologie

Dit document is digitaal gegenereerd en derhalve niet voorzien van een handtekening. De inhoud is aantoonbaar gecontroleerd en vrijgegeven. Het document mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Door derden aangebrachte wijzigingen en/of toevoegingen dan wel oneigenlijk gebruik van het document vallen niet onder de verantwoording van Tritium Advies.

Tritium Advies B.V.

Adviseurs in bouwen, milieu en veiligheid

T. 088 44 02 900

E. info@tritium.nl

I. www.tritium.nl

KvK-nr. 17108024

Tritium Advies is gevestigd in:

Arkel >> Neer >> Nuenen >>

Prinsenbeek >> Rijkevoort

Inhoudsopgave

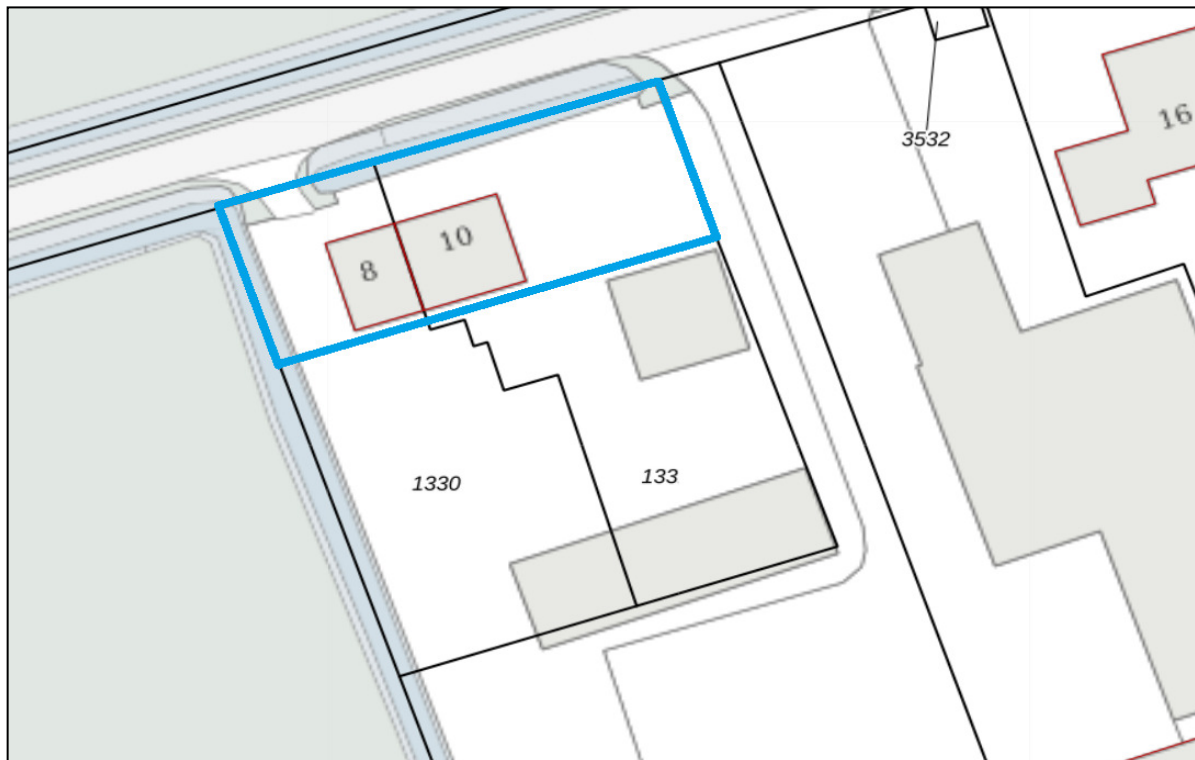
	pagina
1 Inleiding	1
2 Bronnenonderzoek	3
2.1 Gebieden	3
2.2 Soorten	5
3 Veldbezoek	6
4 Resultaten	7
4.1 Flora	7
4.2 Vogels	7
4.3 Grondgebonden zoogdieren	8
4.4 Vleermuizen	8
4.5 Amfibieën, reptielen en vissen	9
4.6 Ongewervelden/ overige soorten	10
5 Conclusies	11
5.1 Beschermde gebieden	11
5.2 Soorten	11
5.3 Zorgplicht	12
5.4 Eindconclusie	13
5.5 Advies	13
6 Literatuurlijst	14

Bijlage

	aantal pagina's (excl. voorblad)
1. fotobijlage veldbezoek van 18 juni 2020	9

1 Inleiding

In opdracht van od205 is een quickscan flora en fauna uitgevoerd op de locatie Keulseweg 8-10 te Pijnacker. Het voornemen bestaat om de aanwezige woningen aan de Keulseweg 8 en 10 te slopen zodat er een parkeer- of manoeuvreerterrein gerealiseerd kan worden voor het achterliggende caravanbedrijf. Het plangebied betreft de kadastrale percelen gemeente Pijnacker, sectie B, nummers 1330 en 1331 en heeft een oppervlakte van circa 1440 m².

Figuur 1: huidige situatie plangebied (blauw omljnd)
(bron: www.perceelloep.nl)

Het plan is in strijd met het vigerende bestemmingsplan. Voor deze locatie wordt derhalve een juridisch-planologische procedure doorlopen conform de Wet ruimtelijke ordening. In het kader van deze procedure dient onder andere een quickscan flora en fauna te worden uitgevoerd. Hiermee kan worden voorkomen dat in strijd met de geldende natuurwetgeving wordt gehandeld.

Doel van het onderhavige onderzoek is om te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming (verder: Wnb). Het is noodzakelijk om voorafgaande aan ruimtelijke ingrepen en inrichting te toetsen of de geplande activiteiten geen negatief effect hebben op beschermde plant- en/of diersoorten en leefgebieden.

Op basis van de ecologische waarden van een planlocatie zal uit een verkennend flora- en faunaonderzoek (quickscan) blijken of er een overtreding te verwachten is van de Wnb. Tevens wordt vastgesteld of er meer soortgegevens nodig zijn door middel van inventarisatie en of er een uitgebreide studie noodzakelijk is naar de effecten van een ruimtelijke ingreep.

In veel situaties zal het uitvoeren van een verkennend onderzoek echter reeds voldoende zijn om aan te tonen of een plan uitgevoerd kan worden met of zonder enkele eenvoudige maatregelen of aanpassingen om een overtreding van de Wnb te voorkomen.

Uit onderstaande luchtfoto (figuur 2) kan worden opgemaakt dat het plangebied in het buitengebied van Pijnacker is gelegen.

Figuur 2: luchtfoto van de omgeving van het plangebied (rood omcirkeld)
(bron: Google Earth)

2 Bronnenonderzoek

Onderhavig onderzoek richt zich met name op soortenbescherming en in beperktere mate op het gebiedsbeschermingsdeel van de Wnb (Natura 2000). In het uitgevoerde bronnenonderzoek is gekeken naar de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Onder andere is hierbij gebruik gemaakt van de zoogdierenatlas (Broekhuizen et al., 2016) en enkele digitale verspreidingsatlassen. De bevindingen van dit literatuuronderzoek zijn weergegeven in de navolgende twee paragrafen.

2.1 Gebieden

In navolgende figuren 3 en 4 is het plangebied met haar ecologisch waardevolle gebieden in highlights weergegeven. In figuur 3 zijn de Natura 2000-gebieden met de gele en blauwe kleuren aangeduid. In figuur 4 (op de volgende pagina) betreffen de donkergroene en lichtgroene highlights het Natuurnetwerk Nederland (verder: NNN). De Natura 2000-gebieden liggen grotendeels binnen het NNN. De Natura 2000-gebieden die geen onderdeel zijn van het NNN betreffen vooral agrarische gebieden en hebben een beperkter beschermingsregime. Van de gebieden die wel binnen NNN zijn gelegen worden, naast de specifieke soorten en habitattypen (Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn), ook de wezenlijke kenmerken en waarden beschermd.

Figuur 3: plangebied en omgeving (rood omcirkeld) met relevante natuurgebieden
(bron: <https://www.atlasleefomgeving.nl/kaarten>)

Uit figuur 3 kan worden afgeleid dat het plangebied niet in Natura 2000-gebied is gelegen. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is op een afstand van circa 10,2 kilometer ten noordoosten van het plangebied gelegen en betreft "De Wilck".

Het gebied De Wilck bestaat uit vochtige en natte graslanden. Het gebied maakt onderdeel uit van het Hollands-Utrechtse veengebied. De veengebieden zijn pas vanaf de 10^e eeuw in gebruik genomen en vanaf de dertiende eeuw is sprake van een systeem van polders en boezems waarop het water wordt uitgeslagen. De Slingerwetering, die door het gebied loopt, maakte vroeger deel uit van de loop van een eertijds uit het hoogveen ontspringend veenstroompje de Wilck. Het gebied is van betekenis als foerageergebied en vooral rustplaats voor kleine zwanen, die van hieruit ook in de omgeving van het gebied foerageren. Daarnaast is het gebied van enige betekenis als rust- en foerageergebied voor smienten. De doelsoorten in het Natura 2000-gebied "De Wilck" betreffen onder andere de kleine zwaan en de smient.

In de navolgende figuur 4, overgenomen uit de kaart van het Natuurbeheerplan van de provincie Zuid-Holland is wederom het aandachtsgebied omcirkeld. Ook uit deze figuur blijkt dat het plangebied niet in een beschermd gebied ligt. Het dichtstbijzijnde natuurgebied behorende tot het NNN is op een afstand van circa 3,6 kilometer ten zuidwesten van het plangebied gelegen.

Figuur 4: kaart NNN. Het plangebied en omgeving is rood omcirkeld
(bron: pzh.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html)

Effecten beschermde gebieden

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van het NNN. De provincie Zuid-Holland hanteert geen externe werking als het gaat om NNN. In dit geval is het plangebied op een dergelijke afstand gelegen dat ervan een negatief effect op het dichtstbijzijnde NNN-gebied geen sprake is. Tevens betreft het een beperkte ingreep (sloop van de aanwezige bebouwing en de realisatie van een parkeer- of manoeuvreerterrein). Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied is met circa 10,2 kilometer op relatief grote afstand gelegen (bij Natura 2000-gebieden moet verspreiding van stoffen in lucht of water wel worden beschouwd). Gezien deze afstand en de beperkte aard van de ingreep valt een significant negatief effect niet te verwachten.

2.2 Soorten

Aan de hand van literatuuronderzoek is informatie verzameld over het voorkomen van soorten in de directe omgeving van het plangebied. Hierbij is onder andere gebruik gemaakt van voornoemde zoogdierenatlas en enkele digitale verspreidingsatlassen.

In werkatlassen wordt het voorkomen van soorten doorgaans per kilometerhok aangeduid. In de zoogdierenatlas wordt dit aangegeven per atlasblok, met afmetingen van 5 bij 5 kilometer. Het plangebied is gelegen in kilometerhok X:91 / Y:450.

Aangezien het plangebied slechts een klein gedeelte van het kilometerhok c.q. het atlasblok beslaat is het niet zeker dat de geregistreerde soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen het plangebied.

Uit gegevens van de zoogdieren verspreidingsatlas en de NDFF blijkt dat de volgende zoogdieren of sporen van deze soorten (o.a. in braakballen) in de periode van 1989 tot 2020 zijn waargenomen in de directe omgeving van het plangebied: bosmuis, woelrat, huisspitsmuis, laatvlieger, egel, haas, boomarter, dwergmuis, veldmuis, hermelijn, wezel, bunzing, rosse woelmuis, meervleermuis, watervleermuis, rosse vleermuis, konijn, ruige dwergvleermuis, gewone dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, bruine rat, gewone bosspitsmuis, dwergspitsmuis, mol, tweekleurige vleermuis en vos.

In de periode 2000-2020 blijkt uit de gegevens van de NDFF en Ravon dat de volgende soorten zijn waargenomen in de directe omgeving van het plangebied: gewone pad, rugstreeppad, kleine watersalamander, bastaardkikker, meerkikker en bruine kikker.

3 Veldbezoek

Het plangebied is op 18 juni 2020 in de ochtend bezocht. Er was sprake van semi-bewolkt weer met windkracht 3 Bft en een temperatuur van circa 15 graden Celsius. Tijdens het terreinbezoek is zoveel mogelijk informatie verzameld met betrekking tot de aanwezigheid of afwezigheid van beschermde soorten. De te verzamelen informatie bestaat onder andere uit zicht- en geluidwaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van vraat-, loop- en veegsporen, nesten, holen, uitwerpselen, prooiresten en haren. Op basis van terreinkenmerken is voorts beoordeeld of het plangebied geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten.

Het kan voorkomen dat soorten niet worden waargenomen tijdens het veldbezoek aangezien een quickscan een momentopname betreft. Hierdoor kan slechts in beperkte mate uitsluitsel worden gegeven over de aan- of afwezigheid van soorten. Aan de hand van expert-judgement en bekende ecologische principes zal derhalve een inschatting worden gemaakt over het wel of niet voor kunnen komen van beschermde plant- en diersoorten.

Verder is de quickscan geen veldinventarisatie. Veldinventarisaties omvatten meerdere opnamerondes die seizoensgebonden zijn en volgens standaardmethoden worden uitgevoerd.

In de huidige situatie bestaat het plangebied uit twee aaneengesloten woningen. De in bijlage 1 opgenomen foto's geven een duidelijk beeld van de huidige situatie van het plangebied.

4 Resultaten

Onderstaand volgen de resultaten en eerste conclusies van het uitgevoerde veldbezoek in relatie tot het planvoornemen.

4.1 Flora

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Vanwege de voedselrijke omstandigheden waaruit het plangebied bestaat zijn ook geen beschermde soorten te verwachten. Beschermde soorten komen namelijk vooral voor op voedselarme, kalkhoudende grond.

Conclusie: er zijn geen negatieve effecten te verwachten met betrekking tot deze soortgroep.

4.2 Vogels

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat het plangebied slechts voor een aantal soorten vogels geschikt is als onderdeel van het leefgebied. Binnen het plangebied is bebouwing aanwezig zodat het verloren gaan van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vogels niet op voorhand uitgesloten kan worden. De aanwezige bomen en struiken kunnen dienen als broedgelegenheid. Het gebied kan dienen als foerageergebied, echter zullen niet alle vogelsoorten van het gebied gebruik maken. Met name voor vogels die in het "stedelijk gebied", weidegebied en "waterrijk gebied" voorkomen zijn binnen en rond het plangebied gunstige biotopen aanwezig. Voor bos- en struweelvogels zijn geen geschikte biotopen aanwezig.

Tijdens het veldbezoek zijn twee huiszwaluwen (*Delichon urbicum*), drie huismussen (*Passer domesticus*), drie turkse tortels (*Streptopelia decaocto*) en een kauw (*Corvus monedula*) waargenomen. Binnen het plangebied zijn geen nesten aangetroffen.

De woningen beschikken over een zadeldak dat is bedekt met dakpannen. De onderste rij dakpannen boven de dakgoot biedt op enkele plekken voldoende ruimte aan huismussen om als vaste jaarrond beschermde vaste verblijfplaats te dienen. Daarnaast zijn er op diverse plaatsen in het dak kapotte of scheve dakpannen aanwezig. Ook sluiten de dakpannen op enkele plaatsen niet aan op de gevel. De coniferen haag die zich aan de zuidwestelijke zijde van de woningen bevindt kan tevens dienen als leefgebied voor de huismus. Daarnaast zijn er tijdens het veldbezoek exemplaren waargenomen in de directe omgeving van het plangebied. Onder de daklijst van de westelijke kopgevel bevinden zich enkele openingen die toegang kunnen bieden tot de ruimtes onder het dak. Gierzwaluwen (*Apus apus*) worden in een dergelijk landelijke omgeving echter niet verwacht. Om voornoemde redenen dient er uitsluitend een nader onderzoek naar huismussen plaats te vinden.

Conclusie: het dak van het woonhuis is geschikt als jaarrond beschermde vaste verblijfplaats voor de huismus. Hier dient aanvullend onderzoek voor uitgevoerd te worden. Voor andere vogelsoorten met een jaarrond beschermde vaste verblijfplaats zijn geen geschikte verblijfplaatsen aanwezig en/of deze vogels zijn in een dergelijk landelijke omgeving niet te verwachten. Het plangebied zal geen essentieel foerageergebied zijn voor vogels en het gebied kan bovendien als foerageergebied

in gebruik blijven. Wel wordt bij de voorgenomen sloopwerkzaamheden verwezen naar de in hoofdstuk 5 omschreven werkwijze.

4.3 Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen exemplaren of voortplantings- en/of verblijfplaatsen van soorten aangetroffen die zijn beschermd volgens de Habitatrichtlijn of van soorten die niet zijn vrijgesteld door de provincie.

In de omgeving van het plangebied komt volgens de gegevens van het NDFF de boommarter (*Martes martes*) voor. De boommarter leeft bij voorkeur in bossen en verblijft voornamelijk in boomholten, konijnen-, vossen- of dassenholen, tussen boomwortels of onder takkenbossen. Aangezien het plangebied bestaat uit bebouwing en er geen geschikte vegetatie aanwezig is voldoet het niet aan de genoemde eisen voor het leefgebied van de boommarter. Bovendien is er ten noordwesten van het plangebied geschikter leefgebied aanwezig in de vorm van bos gebied. Daarnaast zijn er geen sporen in de vorm van vraatsporen, pootafdrukken of uitwerpselen aangetroffen.

In de omgeving van het plangebied komt eveneens de steenmarter (*Martes foina*) voor. De steenmarter komt voor in diverse landschappen waaronder parklandschap, rotsachtig gebied en heeft een voorkeur voor kleinschalige landbouwgebieden. Tegenwoordig wordt de soort ook waargenomen in de buurt van dorpen en steden. De aanwezigheid van groenstroken, greppels en bermen is van belang. Aangezien er echter zowel in als rondom de bebouwing geen sporen zijn aangetroffen zoals prooiresten, pootafdrukken, vraatsporen of uitwerpselen (in de vorm van latrines), wordt een verblijfplaats van de steenmarter niet verwacht.

In de omgeving van het plangebied komen kleine marterachtigen zoals de wezel (*Mustela nivalis*), hermelijn (*Mustela erminea*) en bunzing (*Mustela putorius*) voor. De hermelijn en bunzing geven de voorkeur aan gebieden met oppervlaktewater en voldoende schuilmogelijkheden, zoals heggen, houtwallen, bosranden en natuurlijke oevers. De wezel heeft de voorkeur voor open, droge natuur- en cultuurlandschap met in de omgeving voldoende dekking in de vorm van bosschages, houtstapels of heggen. Het plangebied is ongeschikt voor deze soorten vanwege het stedelijke karakter van het plangebied en het ontbreken van voldoende natuurlijke dekking. Bovendien is er ten noordwesten van het plangebied geschikter leefgebied aanwezig in de vorm van bosgebied. Daarnaast zijn er geen sporen aangetroffen zoals hollen, vraatsporen of uitwerpselen.

Conclusie: er zijn geen negatieve effecten te verwachten met betrekking tot deze soortgroep. In de omgeving van het plangebied zijn voldoende alternatieven aanwezig in de vorm van bos en weilanden om als foerageergebied te dienen voor algemeen voorkomende soorten. Ook zal het plangebied beschikbaar blijven als foerageergebied voor grondgebonden zoogdieren.

4.4 Vleermuizen

Er is bebouwing aanwezig binnen het plangebied zodat de aanwezigheid van verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuizen niet op voorhand valt uit te sluiten. De woningen beschikken over een zadeldak dat is bedekt met dakpannen. Op diverse plaatsen in het dak zijn kapotte of scheve dakpannen aanwezig, waardoor er toegangsmogelijkheden zijn tot de ruimtes onder het dak. Ook

sluiten de dakpannen aan de oostelijke kopgevel niet aan op de gevel, waardoor er openingen zijn die eveneens toegang bieden tot de ruimtes onder het dak. Onder de daklijst van de westelijke kopgevel bevinden zich enkele openingen die eveneens toegang kunnen bieden tot de ruimtes onder het dak. Deze ruimtes kunnen dienen als jaarrond beschermde vaste verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen, zoals de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) of de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*). Om voorgenoemde redenen is de bebouwing geschikt bevonden als jaarrond beschermde vaste verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Er dient aanvullend onderzoek te worden gedaan naar deze soortgroep.

In de bomen, aanwezig binnen of op de grens van het plangebied, zijn geen geschikte holtes of scheuren aanwezig die dienst kunnen doen als vaste verblijfplaats van boombewonende vleermuizen. Daarnaast zijn er geen sporen zoals ontlasting of vraatsporen in de vorm van vlindervleugels gevonden.

Mogelijk zal het plangebied gebruikt worden als foerageergebied door vleermuizen. Het is echter geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen omdat in de directe omgeving voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig zijn zoals de omliggende weilanden, watergangen en het bosgebied in de omgeving van het plangebied.

Vleermuizen maken gebruik van vliegroutes om zich te verplaatsen van verblijfplaatsen naar foerageergebieden. Hiervoor worden lange, aaneengesloten bomenrijen en andere lijnvormige landschapsstructuren zoals heggen en houtwallen gebruikt. De bomenrij aan de Molenlaan, ten zuidwesten van het plangebied, kan dienst doen als vliegroute. Deze bomenrij sluit aan op de weilanden ten zuiden van het plangebied. Deze bomen worden niet aangetast door het planvoornemen en kunnen dus blijven dienen als vliegroute voor vleermuizen.

Conclusie: de te slopen woningen zijn geschikt als vaste verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Om deze reden dient nader onderzoek uitgevoerd te worden naar vaste verblijfplaatsen van deze vleermuizen. Mogelijk wordt er door vleermuizen gefoerageerd binnen en in de directe omgeving van het onderzoeksgebied. Foerageergebied is alleen beschermd wanneer dit gebied noodzakelijk is om de functionaliteit van een vaste verblijfplaats te behouden. Indien de sloopwerkzaamheden overdag uitgevoerd worden, is een verstoringseffect op foeragerende vleermuizen uit te sluiten. Een negatief effect op vaste vliegroutes is eveneens niet te verwachten.

4.5 Amfibieën, reptielen en vissen

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde amfibieën en reptielen aangetroffen en zijn er geen sporen van deze soortgroepen aangetroffen binnen het plangebied. Er is oppervlaktewater aanwezig binnen het plangebied. Dit betreft twee sloten waardoor de aanwezigheid van beschermde vissoorten op voorhand niet kan worden uitgesloten. De sloten die zich ten noorden en zuidwesten van het plangebied bevinden bevatten vrijwel stilstaand water. Beschermde vissoorten leven voornamelijk in zuurstofrijk, koel, stromend water. Om deze reden valt een negatief effect op beschermde vissoorten niet te verwachten. Bovendien zullen beide sloten behouden blijven.

In de omgeving van het plangebied komt de rugstreeppad (*Epidalea calamita*) voor. Deze soort heeft een voorkeur voor duinen en ruderaal terrein met een pionier karakter. De habitat van deze soort laat zich karakteriseren als onbeschadwd, laag begroeid tot volledig onbegroeid terrein. Het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor de rugstreeppad vanwege het stedelijke karakter van het plangebied en het ontbreken van ruderaal, dynamisch terrein. Daarnaast ontbreekt er geschikt voortplantingswater in de vorm van tijdelijke poeltjes, plassen of vennen.

Beide sloten kunnen dienen als voortplantingswater voor amfibieën. Het plangebied is echter ongeschikt als landhabitat vanwege het stedelijke karakter van het terrein en het gebrek aan natuurlijke schuilmogelijkheden. Daarnaast zullen deze sloten behouden blijven, waardoor een negatief effect op amfibieën niet te verwachten valt.

Conclusie: er komen noch vissen noch beschermde soorten reptielen en amfibieën voor binnen het plangebied. De eventuele aanwezigheid van algemeen voorkomende soorten reptielen en amfibieën zoals bijvoorbeeld de gewone pad en bruine kikker vormt geen belemmering voor het planvoornemen.

4.6 Ongewervelden/ overige soorten

Beschermde soorten ongewervelden en overige soorten zijn niet waargenomen en ook niet te verwachten binnen het plangebied. Beschermde soorten stellen specifieke eisen aan een biotoop en gezien de afwezigheid van oppervlaktewater en de aanwezige beplanting is het plangebied voor veel soorten niet geschikt.

Conclusie: er zijn geen negatieve effecten te verwachten met betrekking tot deze soortgroepen.

5 Conclusies

Doel van het onderhavige onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving.

5.1 Beschermd gebied

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van het NNN. De provincie Zuid-Holland hanteert geen externe werking als het gaat om NNN. In dit geval is het plangebied op een dergelijke afstand gelegen dat ervan een negatief effect op het dichtstbijzijnde NNN-gebied geen sprake is. Tevens betreft het een beperkte ingreep (sloop van de aanwezige bebouwing en de realisatie van een parkeer- of manoeuvreerterrein).

Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied is met circa 10,2 kilometer op relatief grote afstand gelegen (bij Natura 2000-gebieden moet verspreiding van stoffen in lucht of water wel worden beschouwd). Gezien deze afstand en de beperkte aard van de ingreep valt een significant negatief effect niet te verwachten.

5.2 Soorten

Er wordt in het kader van de Wnb nagegaan of vaste rust- en verblijfplaatsen door de beoogde ingreep opzettelijk worden aangetast (verwijderd, ongeschikt gemaakt) of dat dieren opzettelijk worden verontrust, verjaagd of gedood. Verder is er gekeken of er invloeden zijn die leiden tot een verminderde geschiktheid als foerageergebied waarbij het een zodanig belang betreft dat bij het wegvallen van deze functie ook vaste rust- en verblijfplaatsen niet langer kunnen functioneren.

Flora

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde wilde plantensoorten aangetroffen. Deze soorten zijn ook niet te verwachten. Om deze redenen zullen er door de voorgenomen plannen geen nadelige effecten optreden ten aanzien van deze soortgroep en zijn er, naast de zorgplicht, vanuit de Wnb geen verdere verplichtingen.

Vogels

Een deel van de te slopen bebouwing bevat openingen die geschikt zijn als jaarrond beschermde vaste verblijfplaats voor huismussen. Om deze reden dient aanvullend onderzoek te worden uitgevoerd naar deze vogelsoort. Dit houdt in dat er twee veldbezoeken moeten worden uitgevoerd in de periode van 1 april – 15 mei om aan te tonen dan wel uit te sluiten of en waar de huismussen vaste verblijfplaatsen hebben binnen het plangebied. Locaties van nesten en essentiële onderdelen van het leefgebied dienen hierbij te worden geïnventariseerd. Dit onderzoek dient overdag op een geschikt moment te worden uitgevoerd in de periode van twee uur na zonsopkomst tot twee uur voor zonsondergang (BIJ12).

Er zijn geen andere vogelnesten c.q. verblijfplaatsen aangetroffen van vogels waarvan de nest- en verblijflocaaties jaarrond zijn beschermd. Algemeen voorkomende soorten zonder jaarrond beschermd nest kunnen blijven broeden in de directe omgeving van het plangebied. Indien broedende vogels in de directe omgeving van het plangebied aanwezig zijn, kunnen verstorende

werkzaamheden, zoals sloop- en bouwwerkzaamheden of een verwijdering van beplanting mogelijk echter niet plaatsvinden zonder hinder te veroorzaken. Wanneer er geen broedende vogels aanwezig zijn kunnen de werkzaamheden wel plaatsvinden. Indien er op deze manier wordt gehandeld, treden er geen nadelige effecten op ten aanzien van vogels. Wanneer de werkzaamheden in het geheel plaatsvinden in de minst kwetsbare periode (tussen begin oktober en half februari) worden eveneens geen nadelige effecten verwacht. Dit laatste verdient derhalve de aanbeveling.

Grondgebonden zoogdieren

Binnen het plangebied zijn geen vaste verblijf- of voortplantingsplaatsen vastgesteld van soorten die zijn beschermd bij de Habitatrictlijn of van soorten die niet zijn vrijgesteld door de provincie. Algemeen voorkomende soorten zijn door de provincie vrijgesteld van de verbodsbepalingen als het een ruimtelijke ingreep of inrichting betreft. Wel geldt de zorgplicht voor dergelijke soorten. Zolang de zorgplicht wordt nageleefd zijn er derhalve geen negatieve effecten te verwachten met betrekking tot grondgebonden zoogdieren.

Vleermuizen

In de aanwezige bebouwing zijn openingen aangetroffen die geschikt zijn als vaste verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Hier dient aanvullend onderzoek voor uitgevoerd te worden in de vorm van vijf veldbezoeken, waarvan drie in de periode 15 mei – 15 juli en twee in de periode 15 augustus – 1 oktober. Deze onderzoeken worden uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2017 van het Netwerk Groene Bureaus van de Zoogdierversamenleving.

Mogelijk wordt er gefoerageerd binnen en in de directe omgeving van het plangebied. Foerageergebied is alleen beschermd wanneer dit gebied noodzakelijk is om de functionaliteit van een vaste verblijfplaats te behouden. Indien de bouwwerkzaamheden overdag uitgevoerd worden is een verstoringseffect op foeragerende vleermuizen uit te sluiten. Een negatief effect op vaste vliegroutes is eveneens niet te verwachten.

Amfibieën, reptielen en vissen

Binnen het plangebied zijn geen vaste verblijf- of voortplantingsplaatsen vastgesteld van soorten die zijn beschermd bij de Habitatrictlijn of van soorten die niet zijn vrijgesteld door de provincie. Algemeen voorkomende soorten zijn door de provincie vrijgesteld van de verbodsbepalingen als het een ruimtelijke ingreep of inrichting betreft. Wel geldt de zorgplicht voor dergelijke soorten. Zolang de zorgplicht wordt nageleefd zijn er derhalve geen negatieve effecten te verwachten met betrekking tot amfibieën, reptielen en vissen.

Ongewervelden/ overige soorten

Vaste verblijfplaatsen of exemplaren van Habitatrictlijnsoorten of van nationaal beschermde soorten zijn niet aangetroffen. Er zijn derhalve geen negatieve effecten te verwachten met betrekking tot deze soortgroepen.

5.3 Zorgplicht

Voor alle soorten geldt een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan deze soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen.

De kwetsbare perioden zijn niet voor alle verschillende soortgroepen gelijk. Als “veilige” periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van half oktober tot eind november, de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en dieren als de egel en amfibieën nog niet in winterslaap zijn. Bovendien zijn de houtduiven uit het laatste legsel dan ook uitgevlogen.

Indien vooraf bekend is dat werkzaamheden moeten worden uitgevoerd binnen de kwetsbare perioden van de betreffende soorten, is het zaak ervoor te zorgen dat het gebied tegen die tijd ongeschikt is als leefgebied voor die soorten. Zo kunnen bijvoorbeeld struiken gedurende het groeiseizoen kort gesnoeid worden, zodat er geen vogels gaan broeden.

Bij het inrichten van het bouwterrein dient te worden gezorgd dat het gebied niet aantrekkelijk wordt voor de vestiging van de rugstreeppad. Het ontstaan van poeltjes of plassen op het bouwterrein in het zomerhalfjaar (vanaf april) dient derhalve te worden voorkomen, zodat er geen geschikt voortplantingswater voor de rugstreeppad aanwezig is.

Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermde soorten worden waargenomen dienen maatregelen te worden genomen om schade aan deze individuen zo veel mogelijk te beperken (bijvoorbeeld wegvangen en verplaatsen).

5.4 Eindconclusie

In onderstaande punten wordt de eindconclusie weergegeven:

- nader onderzoek naar huismussen en gebouwbewonende vleermuizen is noodzakelijk;
- de omschreven werkwijzen met betrekking tot zowel de zorgplicht als ten aanzien van vogels dienen in acht te worden genomen zodat een overtreding van de natuurwetgeving wordt voorkomen;
- om een verstoring effect op foeragerende vleermuizen uit te sluiten, dienen de voorgenomen bouwwerkzaamheden overdag te worden uitgevoerd;
- voor algemeen voorkomende soorten geldt een algemene vrijstelling als het ruimtelijke ingrepen betreft.

5.5 Advies

Erfbeplanting

Indien er een erfbeplanting is gepland of wordt vernieuwd, adviseren wij deze met inheemse en streekeigen soorten bomen en struiken te realiseren. Informeer hiervoor bij uw provincie of gemeente.

6 Literatuurlijst

BIJ12 (2017) Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, *Pipistrellus pipistrellus*

BIJ12 (2017) Kennisdocument Gierzwaluw, *Apus apus*

BIJ 12 (2017) Kennisdocument Huismus, *Passer domesticus*

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J., Buys, J.C. (2016) *Atlas van de Nederlandse zoogdieren - deel 12 serie Nederlandse fauna*. Knnv Uitgeverij

Natura 2000-gebieden in Nederland (2020) Geraadpleegd op 19 augustus 2020 via www.natura2000.nl

NDDFF (2020) Geraadpleegd op 19 augustus 2020 via <https://www.verspreidingsatlas.nl/>

Ravon (2020) Geraadpleegd op 19 augustus <http://www.ravon.nl/>

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdierverseniging (2017) *Vleermuisprotocol 2017, maart 2017*

Zoogdierverseniging (2020) Geraadpleegd op 19 augustus via <http://www.zoogdierverseniging.nl/>

BIJLAGE 1:

Foto 1

Foto 2

Foto 3

Foto 4

Foto 5

Foto 6

Foto 7

Foto 8

Foto 9

Foto 10

Foto 11

Foto 12

Foto 13

Foto 14

Foto 15

Foto 16

Foto 17

Foto 18

Foto 19

Foto 20

Foto 21

Foto 22

Foto 23

Foto 24

Foto 25

Foto 26

Foto 27